

Határozatok Tára

C-29/13. és C-30/13. sz. egyesített ügyek

**Global Trans Lodzhistik OOD
kontra
Nachalnik na Mitnitsa Stoliczna**

(az Administrativen sad Sofia-grad [Bulgária] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Közöségi Vámkódex — 243. és 245. cikk — 2454/93/EGK rendelet — 181a. cikk — Keresettel megtámadható határozat — A bírósághoz előzetes közigazgatási jogorvoslat hiányában benyújtott kereset elfogadhatósága — A védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve”

Összefoglaló – A Bíróság ítélete (első tanács), 2014. március 13.

1. *Vámunió — A vámszabályozás alkalmazása — Jogorvoslati jog — A vámhatóság határozataival szembeni jogorvoslati eljárás — Megtámadható aktus — Az áruk vámértékének kiigazítására irányuló, az adóbevalló számára hozzáadottértékadó-megállapítás közlésével járó határozat — Bennfoglaltság — A vámhatóság határozatainak vitatásához két elkülönülő jogorvoslati lehetőséget előíró nemzeti szabályozás — Megengedhetőség — Feltétel — Az egyenértékűség elvének és a tényleges érvényesülés elvének betartása*

(2913/92 tanácsi rendelet, 30. cikk, (2) bekezdés, b) pont, valamint 243. és 245. cikk)

2. *Vámunió — A vámszabályozás alkalmazása — Jogorvoslati jog — A vámhatóság határozataival szembeni jogorvoslati eljárás — A vámhatóság előtti előzetes jogorvoslatnak alárendelt vagy alá nem rendelt igazságügyi hatóság előtti jogorvoslat — A nemzeti jog alkalmazása*

(2913/92 tanácsi rendelet, 243. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 181a. cikk, (2) bekezdés)

3. *Vámunió — A vámszabályozás alkalmazása — Jogorvoslati jog — A vámhatóság határozataival szembeni jogorvoslati eljárás — A 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdése alapján hozott határozat — Véglegesnek tekintendő határozat*

(2454/93 bizottsági rendelet, 181a. cikk, (2) bekezdés)

4. *Vámunió — A vámszabályozás alkalmazása — Jogorvoslati jog — A vámhatóság határozataival szembeni jogorvoslati eljárás — A védelemhez való jog tiszteletben tartásával kapcsolatos elv megsértésével hozott határozat — A nemzeti bíróság hatásköre arra, hogy határozzon a határozattal szemben előterjesztett jogorvoslatról vagy új eljárásra kötelezze a közigazgatási hatóságot a jogvita tárgyában*

(2913/92 tanácsi rendelet, 245. cikk; 2454/93 bizottsági rendelet, 181a. cikk, (2) bekezdés)

1. Egyrészt az áruk vámértékének a 82/97 rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 30. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti kiigazítására irányuló, az adóbevalló számára hozzáadottértékadó-megállapítás közlésével járó határozat megtámadható aktusnak minősül a Vámkódex 243. cikke szerint. Másrészt a védelemhez való jog és a jogerő elvére tekintettel a Vámkódex 245. cikkével nem ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok, amelyek két elkülönülő jogorvoslatot írnak elő a vámhatóság határozatainak vitatásához, mivel e jogszabályok sem az egyenértékűség elvét, sem pedig a tényleges érvényesülés elvét nem sértik.

Ami azt a kérdést illeti, hogy valamely határozat megtámadható aktusnak minősül-e, e Kódex 243. cikke (4) bekezdésének 5. pontjával összefüggésben értelmezett (1) bekezdéséből kitűnik, hogy bármely személynek joga van jogorvoslati kérelmet benyújtani a vámhatóság által a vámjogszabályok alkalmazásával kapcsolatban hozott olyan határozatok ellen, amelyek őt közvetlenül és személyesen érintik. Egyébiránt kitűnik a Vámkódex 6. cikkének (3) bekezdéséből, hogy a vámszabályozás alkalmazására vonatkozó olyan határozatokban, amelyek hátrányosak a címzettjeikre nézve, utalni kell az említett 243. cikkben meghatározott jogorvoslati jogra.

Ami azon nemzeti szabályozást illeti, amely két elkülönülő jogorvoslati lehetőséget ír elő a vámhatóság határozatainak vitatásához, emlékeztetni kell arra, hogy a Vámkódex 245. cikke szerint a jogorvoslati eljárás végrehajtására szolgáló rendelkezéseket a tagállamok határozzák meg.

Továbbá erre vonatkozó uniós szabályozás hiányában az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata kijelölni a hatáskörrel rendelkező bíróságot, és meghatározni azon keresetek eljárási szabályait, amelyek az adóalanyok uniós jogból eredő jogainak védelmét hivatottak biztosítani, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok egyfelől nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló nemzeti keresetekre vonatkoznak (egyenértékűség elve), és másfelől nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé a közösségi jogrend által biztosított jogok gyakorlását (hatékony érvényesülés elve).

(vö. 27., 30., 32., 33., 40. pont és a rendelkező rész 1. pontja)

2. A Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92 rendelet 243. cikke a 3254/94 rendelettel módosított, a 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott határozatokkal szembeni bírósági jogorvoslatot nem rendeli alá azon feltételnek, hogy előzetesen merítsék ki az e határozatokkal szembeni közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket.

A Vámkódex 243. cikkének (2) bekezdése szerint a jogorvoslati jog első fokon a vámhatóság előtt gyakorolható és második fokon valamely független testület előtt, amely bíróság is lehet. E rendelkezés szövegéből nem tűnik ki, hogy a vámhatóság előtti jogorvoslat a független testület előtti jogorvoslati kérelem benyújtását megelőző kötelező szakasz. E Kódex 243. cikkét úgy kell értelmezni, hogy a nemzeti jog feladata annak megállapítása, hogy a gazdasági szereplők először a vámhatósághoz kötelesek jogorvoslati kérelmet benyújtani, vagy közvetlenül a független bírósághoz fordulhatnak.

(vö. 42–45. pont és a rendelkező rész 2. pontja)

3. A 3254/94 rendelettel módosított, a 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az e cikk alapján elfogadott határozat véglegesnek tekintendő, és azzal szemben független bíróság előtt közvetlen kereset indítható még abban az esetben is, ha az az érdekelt meghallgatáshoz és a kifogások emeléséhez való jogának megsértésével került elfogadásra.

Az említett cikk előírja, hogy ha a vámhatóság kételyei az áruk vámértékét illetően továbbra is fennállnak, köteles a végleges határozat meghozatalát megelőzően a kételyeit alátámasztó indokokról értesíteni az érintett személyt, és ésszerű lehetőséget biztosítani számára azok megválaszolására. A

végleges határozatról és az azt alátámasztó indokolásról a vámhatóság az érintett személyt köteles írásban tájékoztatni. Kétségtelen, hogy bár e cikk előírja a vámhatóságnak, hogy a végleges határozat meghozatala előtt köteles a kételyeit alátámasztó indokokról értesíteni az érintett személyt, és ésszerű lehetőséget biztosítani számára azok megválaszolására, e kötelezettség vámhatóság általi megsértése nem befolyásolja a határozat végleges jellegét, sem pedig a 181a. cikk (2) bekezdése alapján elfogadott aktus határozatként történő minősítését.

Ugyanis a vámhatóság által elfogadott ezen aktus a címzettjére nézve továbbra is joghatásokat vált ki, mivel az áruk új vámértékének megállapításához vezet, és így a 2913/92 rendelet 4. cikkének 5. pontja szerint határozatnak minősül. Ezzel szemben az érintett személy meghallgatáshoz való jogának megsértése jogellenessé teszi az említett határozatot, amellyel szemben független bíróság előtt közvetlen kereset indítható.

(vö. 47–50. pont és a rendelkező rész 3. pontja)

4. Az érdekeltnek a 3254/94 rendelettel módosított, a 2913/92 rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdése szerinti meghallgatáshoz és kifogások emeléshez való jogának megsértése esetében a nemzeti bíróság feladata annak az adott ügyben előterjesztett sajátos körülmények figyelembevételével, valamint az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés elvére tekintettel való megállapítása, hogy ha a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésével elfogadott határozatot ezen indokkal hatályon kívül kell helyezni, köteles-e határozni az e határozattal szemben benyújtott jogorvoslatról, vagy visszautalhatja a jogvitát a hatáskörrel rendelkező közigazgatási hatóság elé.

A védelemhez való jog tiszteletben tartása ugyanis az uniós jog általános alapelveinek minősül, amelyet akkor kell alkalmazni, ha a közigazgatási szerv valamely személlyel szemben olyan aktus meghozatalát helyezi kilátásba, amely e személlyel szemben kifogásokat tartalmaz. A 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten említett ezen elv értelmében azon határozatok címzettjei számára, amelyek e címzettek érdekeit érzékelhetően érintik, lehetővé kell tenni, hogy hasznosan kifejthessék álláspontjukat azokkal az elemekkel kapcsolatban, amelyekre a közigazgatási szerv a határozatát alapozni kívánja.

(vö. 57., 61. pont és a rendelkező rész 4. pontja)